

СТАНОВИЩЕ

за научно-изследователската и преподавателската дейност

на гл. ас. д-р Даниела Георгиева Кирова

за участие в обявения от Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ в ДВ бр. 20/10.03.2020 г. конкурс за заемане на академична длъжност доцент по

област на висшето образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филологии, (Литература на народите на Европа, Азия, Африка, Америка и Австралия - Немска литература)

Изготвил становището: **доц. Д-р Юрий Петров Проданов**

Конкурсът за доцент по филология в професионално направление 2.1. Филологии, (Литература на народите на Европа, Азия, Африка, Америка и Австралия - Немска литература) е обявен с решение на Факултетния съвет на Факултета по хуманитарни науки по предложение на Катедрата по Германистика.

Гл. ас. д-р Даниела Георгиева Кирова е подала документи за конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ и е допусната до участие като единствен кандидат.

Даниела Георгиева Кирова е с образователна и научна степен доктор филолог и е главен асистент в катедрата по германистика при ФХН на ШУ „Епископ Константин Преславски“.

Като кандидат за участие в конкурса, тя е приложила всички необходими документи, съгласно изискванията на Правилника за развитие на академичния състав в ШУ „Епископ Константин Преславски“

От приложените документи става ясно, че научният профил на кандидата е формиран на базата на продължително и задълбочено изучаване и усвояване на немския език, литература и култура. Това време е свързано и със сериозен педагогически опит в практическата и прагматична работа с немския език. Освен работата в областта на средното и висшето образование, отлична част във визитката на кандидатката са поредица научни специализации в образователни институции в Германия

Гл. ас. д-р Даниела Георгиева Кирова е научен изследовател и преподавател, в пълна степен формиран под знака на немскоезичната културна и научна традиция, което ясно личи от данните на нейното научно развитие. Като се започне със завършването на известната с добрите традиции в немскоезичното обучение Езикова гимназия „Гео Милев“

в Добрич, през завършването на бакалавърска (магистърска) и докторска степен в Шуменския университет. Към това трябва да се добавят и трите специализации в немски университети и стипендиантското обучение към DAAD във Фридрих Александър университет, Ерланген–Нюрнберг, Германия. Посочен е и респектиращ брой на участия в множество квалификационни форми основно в областта на обучението и усвояването предимно на немския и в частност на английския език.

През 2009 г. на Даниела Георгиева Кирова е присъдена образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление Филология (Литература на народите на Европа, Америка, Азия, Африка и Австралия – Немска литература) от Висшата атестационна комисия, София.

От 2011 г. до този момент тя е редовен асистент и главен асистент в Шуменския университет

За участието си в конкурса гл. ас. д-р Даниела Георгиева Кирова е представила :

- 1 монография
- 1 глава като част от колективна монография
- 1 научна студия
- 5 научни статии, свързани с научните интереси на кандидатката в областта на интермедиалността
- 6 научни статии, свързани с немско-българските културни и литературни отношения

гл. ас. д-р Даниела Георгиева Кирова посочва и **6 забелязани цитирания** в научни трудове на други автори по тази научна проблематика.

Основният хабилитационен труд на гл. ас. д-р Даниела Георгиева Кирова е научната монография "Медийни диалози. Нямо кино – немскоезична литература от началото на ХХ век". Университетско издателство „Епископ Константин Преславски“, Шумен., 2020г. 137 стр.

На базата на естеството и качеството на представените научни публикации и участия в национални и международни научни конференции, както и на съобразените с правилника за развитие на академическия състав и съответния Закон факти от конкурсната документация, предоставена от кандидата, може да се заключи, че **гл. ас.**

д-р Даниела Георгиева Кирова напълно отговаря на необходимите изисквания за участие в този конкурс.

Както вече бе отбелязано основният хабилитационен труд на кандидата е "Медийни диалози. Нямо кино – немскоезична литература от началото на XX век". Университетско издателство „Епископ Константин Преславски“, Шумен., 2020 г. 137 стр. Научна монография.

1. Научна значимост на хабилитационния труд:

От гледна точка на научното поле, изследването е съсредоточено върху интермедиялните взаимоотношения между киното (филм) и литературата. Фактологичният базис е взет от историята на немската литература и немското нямо кино от началото на 20 век. Подходът е изключително интересен и интригуващ, тъй като в епохата на масмедията, масовата култура и масовия човек взаимодействията между медиите от гледна точка на тяхното постоянно технологично обновяване и появата на „нова медия“ в динамичното и взаимодействие със съществуващата (щите), предлага провокативни тези по отношение и на процеси, протичащи и в момента и в бъдеще време. В този смисъл изследването лансира теоретична концепция (за интермедиялността), а на базата на практическите наблюдения е предположен опит за описване на „морфология на взаимодействието“, приложима и в други случаи на интермедиялността. Трябва да се отбележи, че в научното изследване авторката приема и се доверява на немскоезичната научна традиция в тази област, като естествено демонстрира и научно коректно познаване на синхронни концепции (итертекстуалност).

Приносни моменти в монографията:

1. Монографията е приносна спрямо българската хуманитаристика, германистика, медиазнание и филмознание на първо място с разширяването на терминологичния апарат на български език в областта на интермедиаалността и паратекстуалността на филма чрез превода от немски език. Съдържа изключително интересна фактология, която дава възможност за осмисляне на литературни, културни и медийни процеси в българското им проявление в същия исторически период. Подценяваното (предположено от идеологическия аспект) влияние на немскоезичната литература и култура във времето между двете световни войни, предполага следващи изследвания в това направление. Кратка и незадълбочена справка с репертоара на кинотеатрите в Шумен от този период показва любопитни и впечатляващи данни – за представянето тук на филма „Доктор Калигари“ и „Пражкия студент“ с Конрад Вайд (филми, които са специален обект на изследване в монографията). За съществуването на немския филм „Богдан Стимов“ от 1917 г. с български сюжет. За изключително сериозния брой на немскоезични филми от този период в репертоара на българските кина.

2. Монографията предлага различни постановки от чужда научна литература (основно немскоезична), където изследванията по отношение на взаимодействието филм – литература и филм – не-литература са впечатляващи и внасят яснота по отношение на основни, но неизвестни или не добре познати у нас и отчасти все още валидни проблеми и въпроси на интермедиаалността. В това отношение за мен

бе изключително интересна третата глава, коментираща паратекстуалното обкръжение на филма. Там в частта „Заглавие на филма“ се влиза в коментар на едно от сериозните явления в историята не само на немското кино и литература. Става дума за протосюжета „Голем“, залегнал в историята на филма „Пражкия студент“ (а и не само), тъй като самата авторка пише: „...тъй като и след 1900 г. се наблюдава „бум“ на Голем.“ (с. 79) На практика резултат от тази културна обесия в изкуството на Централна и Източна Европа е появата на ключов текст – драмата „Р.У.Р.“ на Карел Чапек от 1921 г. (която пък още през 1922 г. се играе на сцената на театъра в Русе). Този текст на практика поставя началото на модерната литературна (и кино) фантастика и темата за изкуствения интелект и роботиката в литературата и киното и досега.

В този смисъл монографията допринася и посредством прегледа на перитекстуалното обкръжение на филмите, който (преглед) е един от малкото, не само в немскоезичните но и в българските изследвания по темата, с аргументиран подбор на немски филми и литературни произведения от началото на XX век, чрез анализа на които се представя многообразието от интермедиялни и паратекстуални отношения.

Колкото до приносните моменти, ще завърша и с един неочакван извод. Лично за мен един научен текст е приносен не само с изказаните и изписани изводи, но и с интенциите, внушенията и провокациите, които дори (може би) самият автор не имал предвид, но които са се породили е са възможна интелектуална покана към всеки четящ изследването. Лично за мен въпросът, който поражда това изследване върху взаимодействието на чернобялото нямо кино и литературата

(фикционалната текстовост) е как това медийно взаимодействие (интермедиаалност) води до появата на кинотворчеството на Лени Рифенщтал, където нямото чернобяло кино (напр. *Tag der Freiheit: Unsere Wehrmacht*) на практика трансформира псевдодокументалния наратив в патетичен фикционален текст.

В заключение може да се каже следното:

Представените от кандидата изследвания и документи, както и участието и в научно-изследователски проекти и научни конференции демонстрират несъмненото професионално присъствие и научен принос на гл. ас. д-р Даниела Георгиева Кирова. Качествата на научните и изследвания в сферата на немския език, културните и литературни взаимодействия между немската и българската култура, медиите, културологията са налице. Важен е и цялостният принос на написания от нея хабилитационен труд, работата и като университетски преподавател, участието и в национални и международни конференции.

На базата на всичко това и изложеното в становището дотукнапълно **убедено препоръчвам** на уважаемите членове на научното жури да присъдят на гл. ас. д-р Даниела Георгиева Кирова академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филологии, (Литература на народите на Европа, Азия, Африка, Америка и Австралия - Немска литература) на Катедра Германистика в ШУ “Епископ Константин Преславски”.

Изготвил становището:

(доц. д-р Юрий Проданов)

19.08.2020

Шумен